



LETNI DELOVNI NAČRT VRTCA ZARJA za šolsko leto 2011/12

PRILOGA 2

Poglavje 6. 1. 2 Projekt: »Naš senzorni vrt«

<u>1.UVOD.....</u>	<u>2</u>
--------------------	----------

<u>2. Spremljajoče dejavnosti in vsebine.....</u>	<u>3</u>
<u>2. 1 Tehnične aktivnosti in dejavnosti.....</u>	<u>3</u>
<u>2.2 Dejavnosti in vsebine v projektu</u>	<u>4</u>
<u>2. 2. 1 Dogovorjena pravila vedenja v senzornem vrtu.....</u>	<u>5</u>
<u>2. 2. 2 Metode in oblike dela v doživljajski pedagogiki.....</u>	<u>5</u>
<u>2. 2 Dodatne dejavnosti.....</u>	<u>6</u>
<u>2. 2. 1 Strokovna in mladinska knjižnica in periodika.....</u>	<u>6</u>
<u>2. 2. 2 Ureditev ustreznih didaktičnih kabinetov.....</u>	<u>7</u>
<u>2. 2. 3 Promocija koncepta senzornega vrta med zaposlenimi v vrtcu</u>	<u>9</u>
<u>2.3 Dodatne dejavnosti oz. povezava z različnimi področji.....</u>	<u>10</u>
<u>3. Zaključek oz. povezave.....</u>	<u>11</u>

1. UVOD

Projekt »Naš senzorni vrt« se je začel že v lanskem šolskem letu in bo v življenje vrtca vgrajen kot ena njegovih poglobitvenih aktivnosti in naravnosti.

V projektu se bosta združevali gozdna in doživljajska pedagogika, ki sta učni metodi, ki jih v našem prostoru uporabljajo predvsem socialni pedagogi. Tovrstne vsebine so običajno prisotne na planinskih, športnih in skupinskih dejavnostih. Cilj doživljajske pedagogike je, da otroku omogočimo močna estetska čustva ob naravnih lepotah, glasbi, verbalnem in neverbalnem izražanju. Ožjo komponento doživljajske pedagogike v našem vrtcu imenujemo čutna pedagogika. Naš senzorni vrt bo z možnostmi, ki jih bomo ustvarjali velika priložnost za čutne



Vrtec Zarja
Perovo 28
1241 Kamnik
Gsm: 040 166 840 Tel: 05 90 75 300
www.vrteczarja.si
e-mail: info@vrteczarja.si
DŠ: SI54594839
Matična številka: 3410927

in doživljajske izkušnje. Vsekakor tovrstne izkušnje v otroštvu bistveno vplivajo na življenjski stil posameznika v odrasli dobi.

Otrokom želimo omogočiti tesen stik z naravo. S tem bomo vzpodbujali ustvarjalnost, ker bomo omogočali, da pri igri uporabljajo naravne materiale (razne plodove, veje, kamenje...). Na ta način otroci spoznavajo lastnosti narave, njeno raznovrstnost, raznobarvnost... in naravno okolje preko doživljanja-doživetja postaja del njih samih.

Koordinatoriki: Edvarda Čadež in Jelka Golob.

Projektna skupina: Damjan Baloh, Helena Božič, Lidija Breznik, Majda Kranjec, Mojca Trebušak in Milena Urankar, Dragi Zupan.

Vodja projektne skupine: Dragi Zupan.

Nivo projekta: na nivoju vrtca v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki, institucijami.

Obseg v vrtcu: vključeni so vsi otroci iz oddelkov v vrtcu Zarja in posredno njihovi starši (stari starši) ter vsi zaposleni delavci v vrtcu.

Čas trajanja: projekt je konstantna kreativna spremenljivka v našem vrtcu. Projekt je dolgoročen in naravnani v prihodnost.

Zaključek projekta v šolskem letu 2011/12: na zaključni prireditvi »Smeh in igra v vrtcu Zarja« bodo obiskovalci povabljeni na kreativni obisk vrta.

Povezave na lokalnem in državnem nivoju: Zavod za gozdove – KE Kamnik, Inštitut za gozdno pedagogiko, Inštitut za trajnostni razvoj.

Globalni cilji in načela doživljajske-čutne pedagogike:

- **Celostnost** – čustveni, umetniški, socialni, kognitivni in spretnostni učni elementi so enakovredni. Doživljajska pedagogika teži k udeležbi telesa, duše in duha pri vsakem doživljanju.
- **Naravnost k delovanju** – usmerjena je k samodejavnosti in aktivnosti posameznika. Posameznik pridobi izkušnje le z lastno dejavnostjo. Otroci bodo na preprostem, nazornem in jasno začrtanim poljem delovanja »tukaj in zdaj« skupaj razjasnili povezavo med naprežanjem in rezultatom.
- **Naravnost k skupini** – dejavnosti v vrtu bodo oblikovane tako, da bo nujno sodelovanje vseh otrok v oddelku. Dobro sodelovanje bo vzpostavljeno s komunikacijo in odgovornim vedenjem vsakega posameznika. Pedagogi bodo poudarjali pomen skupnega cilja-smisla in nujnost norm in pravil. Samo tako lahko zagotovimo, da bodo otroci vedeli kaj je prav in kaj ni prav.
- **Soodločanje in sooblikovanje** – Pedagogi in otroci bodo sooblikovali doživljajske procese. Otroci morajo imeti pri tem občutek, da gre »za njihovo stvar«. S tem bodo motivirani za aktivno sodelovanje ter ustvarjanje v vrtu.

Evalvacija: koordinatorici projekta pripravita zaključno poročilo in ga predstavita na 2. pedagoški konferenci 21. 6. 2012.

Vodja projektne skupine odda zaključno poročilo pomočnici direktorice do **18. 6. 2012**. Poročilo predstavi na 2. pedagoški konferenci 21. 6. 2012.

2. Spremljajoče dejavnosti in vsebine

Spremljajoče dejavnosti in vsebine so načrtovane v takih oblikah in obsegu, da bodo lahko sodelovali vsi, katerim je projekt namenjen. Na podlagi načrtovanih vsebin pričakujemo tudi vključevanje staršev.

2.1 Tehnične aktivnosti in dejavnosti

Pri vzpostavljanju našega senzornega vrta so potrebne tudi tehnične dejavnosti, s katerimi bomo okolje pripravili za predvideno izvajanje aktivnosti otrok in zaposlenih.

Priloge za postavitev naravoslovne hišice

Strokovni sodelavec Gregor Končan ureja dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja za postavitev lesenega objekta v izmeri 3 x 3 m, na betonski podlagi. Pridobivanje dokumentacije se je zavleklo, ker je območje vrta na vodovarstvenem območju. Predvidevamo, da bomo do jeseni 2011 pridobili vsa soglasja in gradbeno dovoljenje.

Priprava načrta zasaditve in ureditve senzornega vrta

Pri pripravi načrta zasaditve in ureditve so v idejni fazi sodelovali vsi zaposleni v vrtcu Zarja. Vsak zaposleni je pripravil idejno skico svojega pogleda na senzorni vrt.

Koncept načrtovanja vrta:

- Osnovno idejo sta oblikovali Edvarda Čadež in Jelka Golob (julij, avgust 2010).
- Oblikovanje zunanje ureditve je potekalo v dogovoru z izvajalcem – ustanoviteljem (avgust, september 2010).
- Vsak zaposleni v vrtcu Zarja je pripravil idejno skico svojega pogleda na senzorni vrt (šolsko leto 2010/11).
- Gostovanje ovac na našem travniku je bila uvodna etapa v kreaciji senzornega vrta v kontekstu doživljajske pedagogike (Maj do julij 2011).
- Krajinska arhitektka bo na podlagi idejnih skic vseh zaposlenih in posvetovanja z vodstvom vrtca pripravila osnovni projekt ureditve vrta. Osnovni projekt bo podlaga za kreativno realizacijo vrta (Julij, avgust 2011).
- Biologinja (ki ima otroka vključenega v vrtec Zarja) bo s svojim znanjem sodelovala pri osnovnem projektu in kasnejših aktivnostih na ravni vrtca in oddelka v katerem je vključen njen otrok (Avgust 2011 oz. šolsko leto 2011/12).
- Do konca leta 2011 je predvidena realizacija aktivnosti, ki bodo omogočile otrokom in pedagogom iz oddelkov ter ostalim zaposlenim postopno izvajanje načrtovanih dejavnosti v senzornem vrtu.

2.2 Dejavnosti in vsebine v projektu

Prikaz predvidenih dejavnosti in vsebin v projektu Naš senzorni vrt:

Vrsta dejavnosti oz. vsebina	Področje dejavnosti po kurikulumu	Izvajalec, nosilec	Čas izvajanja - izvedbe
Sodelovanje z biologinjo.	Sodelovanje s starši, prostor kot element kurikula.	Ga. Darja Jenko in vrtec Zarja.	Julij 2011 in vse šolsko leto.
Predavanje z naslovom: "Vrtovi preživetja ali..."	Vsi strokovni delavci in starši.	Dr. Anton Komat, samostojni raziskovalec Projekt: "Naš senzorni vrt"	V dogovoru, na lokaciji vrtca.
Pridobitev gradbenega dovoljenja za/in postavitev vrtno hišice.	Tehnični del.	Vrtec Zarja.	Predvidoma September 2011.
Vrsta dejavnosti oz. vsebina	Področje dejavnosti po kurikulumu	Izvajalec, nosilec	Čas izvajanja - izvedbe
Pripraviti načrt zasaditve in ureditve.	Sodelovanje s starši, prostor kot element kurikula.	Zunanji sodelavci in vrtec Zarja.	Avgust 2011 in vse šolsko leto.
Vključitev in sodelovanje v mreži Šolski ekovrtovi.	Izobraževanje in sodelovanje z zunanjimi institucijami.	Strokovni delavci.	Vse šolsko leto.

Opremiti vrtno hišico z orodji in sredstvi za delo na vrtu in opazovanje narave.	Prostor kot element kurikula.	Strokovni delavci vrtca.	Od septembra 2011 do maja 2012.
Evalvacija in prikaz projekta Ovce v vrtcu	Narava, družba, jezik, gibanje, matematika, umetnost.	Strokovni delavci vrtca.	Rojstni dan vrtca Zarja.
Načrtovanje in izvedba oddelčnih aktivnosti vključno s kuhinjo.	Narava, družba, jezik, gibanje, matematika, umetnost.	Vsi zaposleni in zunanji sodelavci.	Vse šolsko leto.
Dopolnjevanje projekta	Narava, družba, jezik, gibanje, matematika, umetnost.	Vsi zaposleni in zunanji sodelavci.	Vse šolsko leto.

Vključeni strokovni delavci bodo pri načrtovanju oddelčnih aktivnosti upoštevali predvsem:

- razvojno stopnjo otrok v oddelku,
- interes otrok (in staršev) za sodelovanje v dejavnostih,
- dogovorjena pravila vedenja v senzornem vrtu,
- metode in oblike dela v doživljajski in čutni pedagogiki.

2. 2. 1 Dogovorjena pravila vedenja v senzornem vrtu

Otroku je potrebno v naravi postaviti določene okvire, znotraj katerih se bo počutil varnega in vendar dovolj samozavestnega, da bo naravo tudi samostojno raziskoval. Z izkušnjami v naravi bodo otroci spoznavali svoje sposobnosti ter krepili samozavest.

Osnovna dogovorjena pravila vedenja v senzornem vrtu oz. v gozdu

- ❖ Česar ne poznaš, ne smeš pojesti. Najprej vprašaj!
- ❖ Bodi spoštljiv, ne uničuj nobenih rastlin!
- ❖ V senzornem vrtu se nam ne mudi, vzamemo si čas za dejavnost.

Osnovna dogovorjena pravila vedenja bo po potrebi dopolnila projektna skupina in otroci ter strokovni delavci v oddelkih.

2. 2. 2 Metode in oblike dela v doživljajski pedagogiki

Osnovni napotki za odrasle v senzornem vrtu:

- ✓ manj posredujte svoje znanje, bolj delite svoje občutke z otroki,
- ✓ bodite odprti in sprejemljivi,
- ✓ usmerite pozornost otrok,

- ✓ najprej opazujte in izkusite, šele nato spregovorite o stvari,
- ✓ ob doživljanju, ne skrivajte radosti.

Metode in oblike oz. njihovi nivoji:

- Vzbudite navdušenje – brez tega ni smiselne izkušnje narave.
- Usmerite in osredinite pozornost otrok – raztresenost onemogoča doživljanje.
- Omogočite neposredno izkušnjo v naravi.
- Doživljanje oz. izkušnje medsebojno delite z drugimi.

2. 2 Dodatne dejavnosti

V tem šolskem letu bo koncept dela v projektu podrejen vzpostavljanju temeljev na področju senzornega vrta.

Pri tem bomo veliko pozornosti namenili predvsem:

1. Strokovni in mladinski knjižnici in periodiki.
2. Ureditvi ustreznih didaktičnih kabinetov.
3. Promociji koncepta senzornega vrta med vsemi zaposlenimi v vrtcu.

2. 2. 1 Strokovna in mladinska knjižnica in periodika

Strokovna in mladinska knjižnica s periodiko je na voljo vsem zaposlenim v vrtcu Zarja.

Lokacija strokovne knjižnice: vrtec Zarja.

Začetek: dejavnost knjižnice je zaposlenim na voljo vse leto.

Zaključek oz. evalvacija: vsebinsko poročilo o delu knjižnice, ki ga skrbnica knjižnice odda pomočnici direktorice do 18. 6. 2012.

Organizatorica in skrbnica knjižnice: Milena Urankar.

Termini za posredovanje informacij o novem knjižnem gradivu in periodiki v knjižnici:

Datum za posredovanje informacij o gradivu	
9. 9. 2011	Rok za oddajo LDN oddelkov
29. 9. 2011	1. strokovni aktiv za strokovne delavce
27. 10. 2011	2. strokovni aktiv za strokovne delavce
25. 11. 2011	3. strokovni aktiv za strokovne delavce
26. 1. 2012	4. strokovni aktiv za strokovne delavce
29. 3. 2012	5. strokovni aktiv za strokovne delavce
20. 4. 2012	6. strokovni aktiv za strokovne delavce

Informacija o novem knjižnem gradivu in periodiki za sodelavce naj vsebuje:

- Vrsta strokovnega knjižnega gradiva, vključena je tudi periodika.
- Nekaj podatkov o avtorju-ih.
- Druge informacije po potrebi.

Namen in cilj:

Vzgoja strokovnega bralca.

- Spodbujanje raziskovalne bralne kulture med zaposlenimi v vrtcu.
- Širjenje strokovne bralne pismenosti med zaposlenimi v vrtcu.
- Razširjanje strokovnega bralnega nabora posameznika.

2. 2. 2 Ureditev ustreznih didaktičnih kabinetov

Didaktični kabineti v vrtcu so namenjeni predvsem za vzpostavitev dobre pedagoške prakse z metodo izkustvenega učenja. Metoda izkustvenega učenja je del celostnega pristopa v pedagoški praksi. Za realizacijo tega koncepta potrebujemo ustrezne kabinete.

V projektu Naš senzorni vrt lahko strokovni delavci pri dejavnostih uporabljajo didaktična sredstva iz vseh kabinetov. Na voljo so sredstva iz glasbenega, likovnega...

Tabela 1: Seznam didaktičnih kabinetov in njihovih skrbnikov za 2011/12

Št.	Naziv didaktičnega kabineta	Ime in priimek skrbnika
01.	Matematični kabinet	Urška Urh
02.	Naravoslovni kabinet	Lidija Breznik
03.	Kabinet za nestrukturiran material	Mateja Fortuna
04.	Kabinet v vrtni hišici	Blaž Narat in Berta Šavli
05.	Kabinet za fotografijo in dokumentiranje	Karmen Vrankar
06.	Zeleni kabinet	Majda Kranjec in Alenka Hočevnar
07.	Kabinet za zunanje igrače	Gregor Cestnik

Lokacija didaktičnih kabinetov: vrtec Zarja.

Začetek: dejavnost didaktičnih kabinetov je zaposlenim na voljo vse leto.

Zaključek oz. evalvacija: vsebinsko poročilo o oblikovanju in delovanju kabinetov, skrbniki oddajo koordinatorici Mileni Urankar do 11. 6. 2012.

Termini za posredovanje informacij o novem didaktičnem gradivu v kabinetih:

Datum za posredovanje informacij o gradivu	
9. 9. 2011	Rok za oddajo LDN oddelkov
29. 9. 2011	1. strokovni aktiv za strokovne delavce
27. 10. 2011	2. strokovni aktiv za strokovne delavce
25. 11. 2011	3. strokovni aktiv za strokovne delavce
26. 1. 2012	4. strokovni aktiv za strokovne delavce
29. 3. 2012	5. strokovni aktiv za strokovne delavce
20. 4. 2012	6. strokovni aktiv za strokovne delavce

Informacija o novem didaktičnem gradivu, sredstvih in materialu za sodelavce naj vsebuje:

- Vrsta gradiva, sredstev in materiala v posameznem kabinetu.
- Didaktični pripomočki vzgojiteljev – avtor predstavi pripomoček na aktivu.
- Druge informacije po potrebi.

Namen in cilj:

Vzpostavitev aktivnega oblikovanja didaktičnih kabinetov.

- Spodbujanje aktivne rabe kabinetnega didaktičnega gradiva med zaposlenimi v vrtcu.
- Širjenje in vzpodbujanje oblikovanja didaktičnih pripomočkov med zaposlenimi v vrtcu.
- Priprava ustreznih katalogov o gradivu, sredstvih in materialu v posameznem kabinetu.

2. 2. 3 Promocija koncepta senzornega vrta med zaposlenimi v vrtcu

Projekt »Naš senzorni vrt« se je začel že v lanskem šolskem letu, z namenom, da ta aktivnost postane naša prepoznavna in temeljna strategija dela oz. kot ena naših pglavitnih aktivnosti in naravnosti.

Projektna skupina bo preko strokovnega aktiva svoje znanje posredovala ostalim zaposlenim.

V vrtcu Zarja imamo dva aktiva strokovnih delavcev:

- Aktiv vzgojiteljev (AVZG)
- Aktiv pomočnikov vzgojiteljev (APV)

Aktiv vzgojiteljev bo v šolskem letu 2011/12 vodila Ljuba Lajmiš.

Aktiv pomočnikov vzgojiteljev bo v šolskem letu 2011/12 vodila Maja Pavli.

Člani projektne skupine se z vodjo aktiva dogovorijo za predstavitev aktivnosti ostalim zaposlenim na predvidenem srečanju aktiva.

Termini za predstavitev aktivnosti iz Našega senzornega vrta:

Datum za posredovanje informacij o gradivu	
9. 9. 2011	Rok za oddajo LDN oddelkov
29. 9. 2011	1. strokovni aktiv za strokovne delavce
27. 10. 2011	2. strokovni aktiv za strokovne delavce
25. 11. 2011	3. strokovni aktiv za strokovne delavce
26. 1. 2012	4. strokovni aktiv za strokovne delavce
29. 3. 2012	5. strokovni aktiv za strokovne delavce
20. 4. 2012	6. strokovni aktiv za strokovne delavce

Namen in cilj:

- Promocija senzornega vrta med zaposlenimi v vrtcu.
- Projektne vsebine bodo postale del dobre prakse tudi po uradnem zaključku razpisanega projekta.

2. 3 Dodatne dejavnosti oz. povezava z različnimi področji

V projekt Naš senzorni vrt bodo vpete še naslednje dejavnosti:

➔ Projekt »FIBONACCI«, izvajali ga bodo v posameznih oddelkih, glede na LDN 11/12 (koordinatorka Milena Urankar).

Oba projekta sta medsebojno izjemno povezana, povezava med njima je zagotovljena z aktivnim pristopom sodelavcev v obeh projektih in tudi ostalih dejavnostih.

Vključenost strokovnih delavcev v oba projekta:

Projekt FIBONACCI - vključeni	Projektna skupina "Senzorni vrt"
Helena Božič	Helena Božič, koordinatorka Cici Vesele šole.
Lidija Breznik	Lidija Breznik, skrbnica Naravoslovnega kabineta.
Gregor Cestnik	Mojca Trebušak
Edvarda Čadež	Edvarda Čadež, koordinatorka projekta "Senzorni vrt" in Pravljičnega tabora.
Mateja Fortuna	Jelka Golob
Marjetka Hvalec	
Marjetka Kramžar	
Majda Kranjec	Majda Kranjec, skrbnica Zelenega kabineta.
Blaž Narat	
Maja Pavli	
Tanja Stražar	
Karmen Vrankar	

Urška Urh	Urška Urh, skrbnica Matematičnega kabineta.
Milena Urankar, koordinatorka projekta.	Milena Urankar
Dragica Zupan	Dragica Zupan, vodja projektne skupine.

- ➔ Projekt BESEDA; moja, tvoja, naša...; za vse otroke v vrtcu Zarja (koordinatorka Ljuba Lajmiš).
- ➔ Cici Vesela šola – izvajali jo bodo v posameznih oddelkih, glede na LDN 11/12 (koordinatorka Helena Božič).
- ➔ Pravljичni tabor v maju 2012, za otroke rojene leta 2006 in 2007 (koordinatorici Edvarda Čadež in Jelka Golob).
- ➔ Zaključna prireditev vrtca »Smeh in igra v Zarji, za vse otroke in njihove starše (koordinatorka Urška Veselko Babnik).
- ➔ Gostujoča knjižnica, skupni projekt vrtca Zarja in Matične knjižnice Kamnik (organizatorka in skrbnica Špela Hlade).
- ➔ Poverjenišтво za mladinski tisk (organizatorka in skrbnica Ljuba Lajmiš).
- ➔ Sodelovanje z različnimi strokovnjaki na področju lončarstva (glinjenje), čebelarstva, gozdarstva, botanike, biologije...

3. Zaključek oz. povezave

Projekt nadaljujemo iz šolskega leta 2010/11. Naš cilj je, da kultura izkustvenega učenja oz. celostnega pristopa in razumevanje otroka kot raziskovalca, ustvarjalca... postane stalna prepoznavna barva našega vrtca oz. zaposlenih, otrok in staršev.

Koncept projekta ima tako širok razpon, da v njem zagotavljamo medsebojne povezave na področju: narave in matematike, jezika, gibanja, umetnosti in družbe.

Že v otroštvu želimo vzpostaviti odnos in osnovno znanje, ki je temelj občutka, razumevanja in odgovornega ravnanja v naravi in nenazadnje tudi v medsebojnih odnosih.

Dejavnosti projekta bodo omogočale tudi krepitev spretnosti in veščin na področju raziskovanja in kritičnega razmišljanja pri vseh udeležencih. Spretnosti na tem področju povečujejo kompetenco vsakega posameznika.

Zaradi objektivnih okoliščin, ki jih ni mogoče predvideti lahko pride do vsebinske in terminske spremembe pri načrtovanih aktivnostih.

Pripravila:
Jelka Golob l. r.